

Mireia TRIAS I FREIXA (cur.)
Terminologia per normalitzar la llengua
Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2024, p. 81-92

**XIX Jornada de la SCATERM:
«La terminologia a peu de carrer.
Reptes després de quaranta anys
de normalització lingüística»**

Les intervencions de la XIX Jornada, enregistrades en vídeo, són accessibles a la videoteca de l'IEC,
a l'enllaç: https://www.youtube.com/playlist?list=PLJPVNzVIFt_Ac0BAIxm9yhzVNjfiW3L1G.

Vista de la mesa inaugural de la XIX Jornada de la SCATERM, celebrada el 26 de maig de 2022 a la Sala Pere i Joan Corominas de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). A la mesa, Nicolau Dols, president de la Secció Filològica de l'IEC, i Ester Bonet, presidenta de la SCATERM.

FONT: Servei de Comunicació de l'IEC.

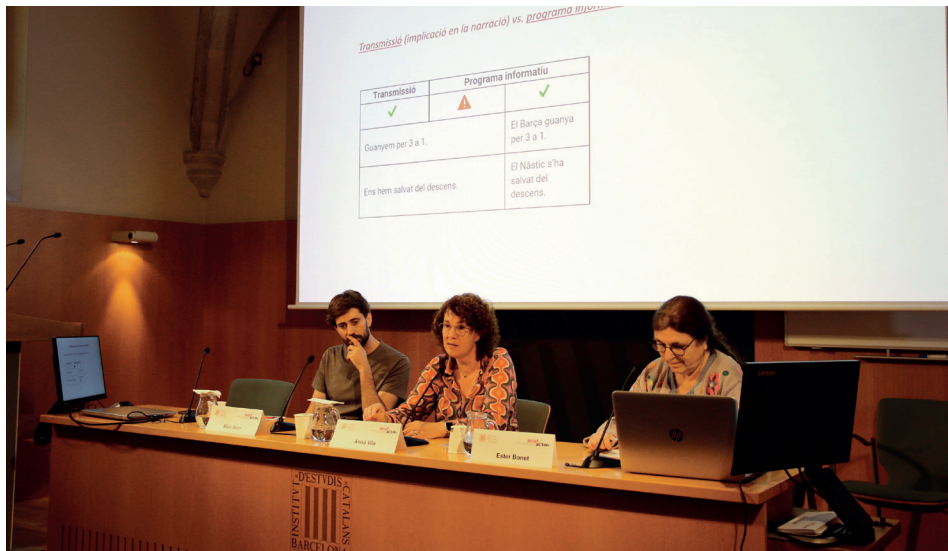

Vista dels ponents de l'àmbit de la restauració i el comerç de la XIX Jornada de la SCATERM. D'esquerra a dreta: Alexandra Sans Massó, dinamitzadora del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL); Marta Pujol Palau, cap del Servei de Política Lingüística del Govern d'Andorra; Immaculada Cerdà Sanchis, cap de la Unitat de Normalització Lingüística de la Diputació de València, i Teresa Tort, tècnica del CPNL i secretària de la SCATERM.

FONT: Servei de Comunicació de l'IEC.

Laia Vidal Sabanés, guardonada amb el Premi de la Societat Catalana de Terminologia 2022, presentant la seva tesi doctoral durant la XIX Jornada de la SCATERM, acompanyada d'Ester Bonet, presidenta de la SCATERM. FONT: Rosa Estopà.

Vista dels ponents de l'àmbit de l'esport de la XIX Jornada de la SCATERM. D'esquerra a dreta: Marc Ibern, lingüista del Servei Lingüístic de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya (UFEC); Anna Vila Subiranas, lingüista del Departament d'Assessorament Lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), i Ester Bonet, presidenta de la SCATERM. FONT: Servei de Comunicació de l'IEC.

Vista dels ponents del debat sobre l'àmbit de l'esport en la XIX Jornada de la SCATERM. A la pantalla, Francesc Galera, tresorer de la SCATERM i encarregat de moderar el debat, i Natàlia Fuster Amengual, assessora de Signewords per a IB3. A la mesa, d'esquerra a dreta: Marc Ibern, lingüista del Servei Lingüístic de la UFEC; Anna Vila Subiranas, lingüista del Departament d'Assessorament Lingüístic de la CCMA, i Ester Bonet, presidenta de la SCATERM. FONT: Teresa Tort.

Vista dels participants en la taula rodona «Impacte de la difusió terminològica i anàlisi de necessitats per al futur» de la XIX Jornada de la SCATERM. D'esquerra a dreta: F. Xavier Fargas Valero, cap de Comunicació del TERMCAT; M. Amor Montané March, professora lectora Serra Hünter de la Universitat de Barcelona i membre de l'Institut de Lingüística Aplicada; Josep Martines, professor de la Universitat d'Alacant i membre de la Secció Filològica de l'IEC, i Teresa Tort, tècnica del CPNL i secretària de la SCATERM. FONT: Servei de Comunicació de l'IEC.

Programa de la XIX Jornada

XIX Jornada de la SCATERM «La terminologia a peu de carrer. Reptes després de quaranta anys de normalització lingüística»

Sala Pere i Joan Coromines de l'Institut d'Estudis Catalans, 26 de maig de 2022

- 9.30 h *Benvinguda*
Nicolau DOLS
President de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans
- Ester BONET
Presidenta de la Junta Directiva de la SCATERM
- 10.00 h *Ponències*
En valencià està més bo. La terminologia al servei del foment de la llengua
Immaculada CERDÀ SANCHIS
Cap de la Unitat de Normalització Lingüística de la Diputació de València
- La terminologia del comerç a Andorra: necessitats, creació d'eines i difusió**
Marta PUJOL
Cap del Servei de Política Lingüística del Govern d'Andorra
- El Glossari de sabors del món. Una eina de dinamització lingüística**
Alexandra SANS
Dinamitzadora del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL)
- 11.30 h *Pausa*
- 11.50 h *Premi de la Societat Catalana de Terminologia 2022*
La terminologia en els textos mèdics per a pacients: el cas d'una comunitat virtual de dones amb càncer de mama
Laia VIDAL SABANÉS

12.00 h *Ponències*

El llenguatge esportiu a la CCMA

Anna VILA SUBIRANAS

Coordinadora del Departament d'Assessorament Lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA)

Comunicació i vehiculació: el paper dels mitjans en la transmissió de terminologia esportiva

Natàlia FUSTER

Assessora de Signewords per a IB3

La terminologia en les federacions esportives catalanes

Marc IBERN

Lingüista del Servei Lingüístic de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya

13.30 h *Dinar*

15.30 h *Taula rodona*

Impacte de la difusió terminològica i anàlisi de necessitats per al futur

Xavier FARGAS (TERMCAT)

Josep MARTINES (Universitat d'Alacant i Institut d'Estudis Catalans)

M. Amor MONTANÉ (Universitat de Barcelona i Institut de Lingüística Aplicada)

Moderadora: Teresa TORT (CPNL i SCATERM)

17.30 h *Cloenda*

Ester BONET

Presidenta de la Junta Directiva de la SCATERM

Presentació de la XIX Jornada

Junta Directiva de la SCATERM

Enguany la SCATERM ha preparat una jornada una mica diferent de les que havia fet en els darrers anys. En lloc de centrar-se en la terminologia d'un àmbit del saber, la jornada vol fer balanç dels materials terminològics elaborats i de les estratègies d'actuació seguides per a la difusió de la terminologia catalana en quatre dècades de política lingüística als diferents territoris del domini lingüístic.

La XIX Jornada de la SCATERM, «La terminologia a peu de carrer. Reptes després de quaranta anys de normalització lingüística», s'ha organitzat pensant en dos objectius fonamentals: d'una banda, conèixer, valorar i difondre el resultat de les accions dutes a terme pels serveis lingüístics d'entitats diverses (l'Administració, les universitats i les organitzacions sectorials) per a la implantació de la terminologia en sectors de gran impacte en la població (comerç o restauració i esports), i, de l'altra, reflexionar sobre si aquestes accions són vàlides encara i quines línies de treball serien convenientes en el context actual de creixement dels àmbits comunicatius digitals.

Aquesta jornada, adreçada a diferents perfils professionals (personal dels serveis lingüístics, responsables de comunicació d'organitzacions que treballen amb terminologia i periodistes), ha estat concebuda com un espai de reflexió en què s'han volgut respondre preguntes com ara: quines han estat les estratègies més efectives per a la implantació terminològica?, tenim prou eines a l'abast per mesurar aquesta implantació?, com es pot mesurar l'encert d'una acció normativitzadora tenint en compte les dinàmiques socials que introdueixen constantment la terminologia pròpia de les llengües hegemòniques de l'entorn? Per fer-ho, la jornada s'ha estructurat en dos blocs de ponències agrupades per temes i s'ha tancat amb una taula rodona final.

L'organització d'aquesta jornada ha estat possible gràcies al suport logístic i tècnic de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). També volem fer constar el nostre agraïment al Govern d'Andorra, la Diputació de València i la Secció Filològica de l'IEC en la figura del seu president, Nicolau Dols, que inaugurarà la jornada.

Conclusions de la XIX Jornada

Teresa TORT

Consorci per a la Normalització Lingüística

SCATERM

A partir de les experiències concretes exposades pels representants de les sis organitzacions que han participat en aquesta jornada i de les reflexions dels tres ponents de la taula rodona, oferim una síntesi de les recomanacions de cara a afavorir la implantació de nous termes en qualsevol àmbit de treball. Són les següents:

— Cooperació estreta entre les organitzacions que es dediquen a elaborar i difondre terminologia (universitats, acadèmies i serveis lingüístics).

— Participació dels usuaris experts en la definició de les necessitats terminològiques i en el procés de treball sencer.

— Planificació d'estratègies atractives per a la difusió terminològica, com ara activitats lúdiques, entorns agradables i amb un impacte emocional positiu, accions significatives i assequibles...

— Adaptabilitat als canvis socials i utilització de les novetats per estendre la terminologia; per exemple, col·laboració d'influenciadors en competicions esportives en línia.

— Aprofitament de les oportunitats puntuals i ràpides a donar-hi resposta; per exemple, lèxic de la COVID-19 o de les erupcions volcàniques.

— Anàlisi de la força de les llengües de l'entorn per saber situar la nostra acció en un escenari complex i, en alguns casos, desfavorable.

— Simbiosi entre la difusió terminològica i la promoció de l'ús social del català aprofitant les necessitats comunicatives de la comunitat receptora; per exemple, el *Glossari de sabors del món*.

— Perseverança en el treball per a la qualitat lingüística de les comunicacions especialitzades com una via més per augmentar el prestigi del català.

— Foment de l'ús de la terminologia catalana en el món universitari per fer competents lingüísticament els professionals del futur.

— Necessitat de mesurar la implantació dels termes difosos per avaluar l'eficàcia de les estratègies i els recursos del treball terminològic que s'utilitzen; ara mateix existeixen eines de mesura útils, però tenen problemes de finançament.

Amb relació a les dificultats actuals per fer un seguiment generalitzat de l'èxit de la normalització terminològica, es recull la proposta d'incloure la participació dels serveis lingüístics com a informants de les acadèmies i dels experts de l'àmbit universitari. És a dir, reprenent la primera proposta, caldria afavorir espais de cooperació en què els serveis lingüístics que atenen directament el públic facin d'interlocutors actius tant en la difusió dels termes —que és una pràctica consolidada— com en l'avaluació de les resistències en la implantació de les noves propostes. La cooperació entre universitats, acadèmies i serveis lingüístics ens acostaria a l'objectiu de poder constatar l'acceptació o la resistència en l'ús de les propostes que s'elaboren amb rigor científic, però que, de vegades, no tenen assegurat l'èxit social. I, consegüentment, es podrien reformular altres propostes terminològiques àgilment.

La llista succinta de recomanacions que hem recollit en aquestes conclusions evidencia la utilitat com a espai de reflexió que ha tingut aquesta jornada i ens esperona a mantenir l'aposta per intercanviar experiències amb la voluntat de trobar el millor camí perquè el català sigui usat a peu de carrer i amb la terminologia adient.

Crònica de la XIX Jornada

Junta Directiva de la SCATERM

El dijous 26 de maig es va dur a terme, en format presencial i virtual, la XIX Jornada de la SCATERM: «La terminologia a peu de carrer. Reptes després de quaranta anys de normalització lingüística». Com el seu títol indica, la jornada es proposava, d'una banda, observar quin tipus d'actuacions i activitats vinculades a la difusió de la terminologia havien fet tot un seguit d'entitats i organismes que s'ocupen de la planificació lingüística i, de l'altra, veure amb quines dinàmiques s'ha treballat, quins resultats s'han obtingut i quins nous reptes de futur cal encarar. Amb la voluntat de tenir una visió panoràmica d'aquests aspectes, vam poder comptar amb institucions i participants de tot l'àmbit lingüístic. Ester Bonet, presidenta de la SCATERM, i Nicolau Dols, president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), van inaugurar l'acte.

Al primer bloc de ponències —moderat per Teresa Tort, tècnica del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) i secretària de la SCATERM— hi va participar Immaculada Cerdà Sanchis, cap de la Unitat de Normalització Lingüística de la Diputació de València; Marta Pujol Palau, cap del Servei de Política Lingüística del Govern d'Andorra, i Alexandra Sans Massó, dinamitzadora del CPNL. Aquest bloc es va centrar en les experiències dutes a terme per aquestes entitats en el món del comerç i la restauració. En les presentacions es va fer palès que tenien molt en compte el context immediat a l'hora d'emprendre les actuacions i de valorar el resultat de la feina feta.

Abans de la pausa, Ester Bonet va exposar el veredict del Jurat del Premi de la Societat Catalana de Terminologia d'enguany. L'autora de l'obra guanyadora, Laia Vidal Sabanés, va presentar breument la tesi doctoral premiada i titulada *La terminologia en els textos mèdics per a pacients: el cas d'una comunitat virtual de dones amb càncer de mama*.

Després de la pausa va començar el segon bloc de comunicacions, dedicat a l'àmbit dels esports. Hi va participar Anna Vila Subiranas, lingüista del Departament d'Assessorament Lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA); Natàlia Fuster Amengual, assessora de Signewords per a IB3, i Marc Ibern, del Servei Lingüístic de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya (UFEC). En un món ple d'estrangerismes, el repte és adoptar una llengua viva, en què la combinació de la forma catalana i altres formes més populars tingui una pàtina de llengua viva i correcta, i no exempta d'emoció, un element clau en la narració esportiva.

La sessió de la tarda la va ocupar una taula rodona que duia per títol «Impacte de la difusió terminològica i anàlisi de necessitats per al futur», en la qual van participar F. Xavier Fargas Valero, cap de Comunicació del TERMCAT; Josep Martines, professor de la Universitat d'Alacant i membre de la Secció Filològica de l'IEC, i M. Amor Montané March, professora lectora Serra Húnter de la Universitat de Barcelona i membre de l'Institut de Lingüística Aplicada. Aquesta taula es va centrar, primordialment, en la difusió lèxica i terminològica, tant des d'un punt de vista més històric —especialitat de Martines— com des d'una òptica més lligada als fenòmens actuals, en què Montané i Fargas van aportar el seu coneixement. Les idees més destacades de la conversa, animada per les múltiples preguntes de la concurrència presencial i virtual, dinamitzada per Francesc Galera, tresorer de la SCATERM, són la gran rellevància que tenen les estratègies de difusió dels termes amb la complicitat dels usuaris especialistes, així com la necessitat imperiosa de disposar d'estudis d'implantació terminològica, que són els que ens poden guiar d'una manera objectiva a l'hora de saber si un esforç normalitzador té èxit o no.

Per acabar, com a moderadora de la taula, Teresa Tort va fer un resum concís del contingut de la jornada i Ester Bonet va cloure la sessió, va agrair l'assistència al públic i als ponents i va prometre una jornada especial per al 2023, en què se celebrarà la XX Jornada de la SCATERM.